

Scientific journal
PHYSICAL AND MATHEMATICAL EDUCATION
 Has been issued since 2013.

ISSN 2413-158X (online)
 ISSN 2413-1571 (print)

Науковий журнал
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНА ОСВІТА
 Видається з 2013.

<http://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/>

Лі Сяоя. Педагогічне обґрунтування структури креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва. Фізико-математична освіта. 2020. Випуск 4(26). С. 61-66.

Li Xiaoxia. Pedagogical justification of the structure of creative competence of future specialists in decorative and applied art. Physical and Mathematical Education. 2020. Issue 4(26). P. 61-66.

DOI 10.31110/2413-1571-2020-026-4-011
 УДК 378.015.3.016:745/749

Лі Сяоя
 ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Україна
 savsevik@gmail.com
 ORCID: 0000-0003-0286-8850

ПЕДАГОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ СТРУКТУРИ КРЕАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА

АНОТАЦІЯ

В статті розглядається і обґрунтовується структура креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва в контексті педагогічних принципів і процесу її формування.

Формулювання проблеми. Стаття присвячена проблемі обґрунтування структури та формування креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва на основі педагогічних принципів.

Матеріали і методи. Дослідження спирається на такі теоретичні методи дослідження як аналіз філософської, психолого-педагогічної літератури з проблеми дослідження для визначення понятійно-категоріального апарату та обґрунтування його теоретичних засад; аналіз, систематизацію і узагальнення існуючого досвіду та публікацій, присвячених питанню, що вивчається, у друкованих періодичних виданнях

Результати. В результаті теоретичного аналізу, на основі визначення ряду принципів освіти на основі індивідуально-креативного підходу, було узагальнено думки науковців щодо структури креативної компетентності і визначено, що основними структурними компонентами креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва є: ціннісно-мотиваційний, професійно-когнітивний, креативно-діяльнісний та рефлексивний. Запропоновані педагогічні принципи, що сприяють формуванню загальних ключових компетентностей фахівців декоративно-прикладного мистецтва, є загальноприйнятими, і, водночас, спрямовані на індивідуалізацію процесу професійної підготовки майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва і сприяють формуванню в них специфічних компетентностей. З'ясовано, що креативна компетентність передбачає здатність креативно діяти в ситуаціях невизначеності на основі здобутих знань, вмінь, навичок та набутого попереднього особистісного досвіду.

Висновки. Теоретичний аналіз, визначення сутності та змісту креативної компетентності дозволили запропонувати власне бачення структури креативної компетентності, яка включає ціннісно-мотиваційний, професійно-когнітивний, креативно-діяльнісний та рефлексивний компоненти креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва. Сукупність та взаємозв'язок цих компонентів може забезпечити високий рівень сформованості креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва. Перспективи подальших досліджень лежать у площині розробки та теоретичного обґрунтування педагогічних умов формування креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва в закладах вищої освіти.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: креативна компетентність, структура, креативний компонент, майбутні фахівці декоративно-прикладного мистецтва.

ВСТУП

Постановка проблеми. Для сучасних українських закладів вищої освіти характерна активна реалізація модернізації та інновації, важливим фактором успішності яких є особистість фахівця, орієнтована на креативну діяльність, здатна до постійного самовдосконалення й саморозвитку. Саме тому стратегічним напрямом реформ у вітчизняній вищій освіті стає створення умов для засвоєння майбутніми фахівцями креативних способів діяльності та нових моделей мислення, що вимагає розвитку як критичного, так і творчого ставлення до дійсності. Досягнення визначеного завдання у вищій освіті цілком залежить від рівня підготовки майбутніх фахівців, і, зокрема, фахівців у сфері декоративно-прикладного мистецтва. Для формування зазначених якостей фахівцям необхідно вміти критично мислити, відстежувати нові тенденції в

традиційних підходах, прагнути до подолання шаблонів в декоративно-прикладному мистецтві, тобто володіти креативною компетентністю.

У сучасній психології та педагогіці проблема креативності розглядалася багатьма вітчизняними (О. Антоною, Д. Богоявленською, Л. Ермолаєвою-Томіною, В. Маляко, В. Павленко, Л. Панамарьовим, О. Яковлевою) та зарубіжними (Дж.Гілфордом, Е. де Боно, Д. Перкінсоном, Р. Стернбергом, Е. Торренсом) науковцями.

Теоретико-методичні аспекти розвитку творчого потенціалу, творчих здібностей студентської молоді обґрунтовано в наукових працях таких учених, як: Г. Альтшуллер, О. Кучерявий, О. Матюшкін, А. Сологуб та ін. Психолого-педагогічні аспекти розвитку креативності студентської молоді розглядали В. Мороз, Т. Фрицюк, Л. Харченко, Л. Шрагіна та ін.

Проблему формування креативності студентської молоді репрезентовано в дослідженнях останніх років (В. Боксгорн, І. Брякова, Ю. Варлакова, І. Гриненко, Т. Гусева, Т. Желткова, О. Куцевол, В. Мороз, І. Шахіна).

Незважаючи на численні дослідження зазначеного питання, проблема формування креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва розроблена недостатньо повно і не знайшла достатнього висвітлення в сучасних наукових дослідженнях, незважаючи на її значущість для теорії й практики професійної освіти. Все це і обумовило наше звернення до даної проблематики.

Мета статті полягає у теоретичному обґрунтуванні структури креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва. Відповідно до мети були поставлені завдання: виокремлення ряду принципів освіти на основі індивідуально-креативного підходу, які сприяють формуванню креативної компетентності; визначення особливостей професійної підготовки майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва; узагальнення думок науковців щодо структури креативної компетентності.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Дослідження спирається на такі теоретичні методи дослідження як аналіз філософської, психолого-педагогічної літератури з проблеми дослідження для визначення понятійно-категоріального апарату та обґрунтування його теоретичних засад; аналіз, систематизацію і узагальнення існуючого досвіду та публікацій, присвячених питанню, що вивчається, у друкованих періодичних виданнях.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Формування креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва вимагає дотримання цілого ряду принципів освіти, серед яких, по-перше, принцип єдності теорії і практики мистецтва, який означає, що теоретичні основи предмета перевіряються і уточнюються на практиці, стаючи вищим критерієм істини, покращуючи її; по-друге, принцип навчання і художньої творчості, згідно якого враховуються основні положення, що визначають зміст, форми та методи як навчально-виховного, так і художньо-творчого процесу; по-третє, принцип індивідуалізації та диференціації, що означає врахування в навчально-виховному процесі індивідуальних особливостей об'єктів навчання, об'єднуючи їх в групи та використовуючи відповідні форми і методи (Семенова, 2017). Для нашого наукового дослідження цінним є той факт, що запропоновані принципи, з одного боку, є загальноприйнятими, які сприяють формуванню загальних ключових компетентностей фахівців декоративно-прикладного мистецтва, які є базою формування специфічних компетентностей, а, з іншого – спрямовані на індивідуалізацію процесу професійної підготовки майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва.

Цінною для нашого дослідження нам здається думка І. Зязюна, який наводить перелік принципів підготовки педагога в логіці індивідуально-креативного підходу, а саме:

1. Професійно-особистісне авансування, що спирається на факт наявності людиноутворювального потенціалу в кожного індивіда і можливість його актуалізації у процесі вузівського навчання. Цей принцип орієнтує на формування характеристик майстерності в досвіді, що передує безпосередньо професійній діяльності.

2. Суб'єктивація змісту, що передбачає індивідуально-пошуковий режим формування й опанування змісту підготовки. Це відображає якісну зміну позиції студента в процесі розвитку суб'єктивних якостей, пов'язану зі створенням відкритого соціокультурного контексту підготовки, що забезпечує основу для інтеграції індивідуального знання і досвіду з об'ємом світової і вітчизняної педагогічної культури.

3. Інтеграція педагогічної теорії і практики в індивідуально-особистісному досвіді за умов випереджувальної ролі теоретичного знання, що відповідає тенденціям взаємодії теорії і практики, забезпечуючи цілеспрямованість, прогностичність діяльності вчителя в освітніх ситуаціях, що постійно змінюються. Реалізація цього принципу пов'язана з ідеєю методологічного осмислення методики.

4. Креативність професійної поведінки, що орієнтує на підготовку вчителя в системі творчого відношення до педагогічної реальності через створення індивідуально-креативних форм професійної діяльності й відношень.

5. Рух від цілісних інтегрованих характеристик особистості педагога до конкретних умінь і навичок, що пов'язано зі специфікою професії типу «людина – людина» і логікою формування професійної поведінки із передбаченням динаміки у триаді «відношення – свідомість – діяльність».

6. Випереджувальна парадигма, що забезпечує прогностичну підготовку по відношенню до педагогічної реальності, що постійно змінюється, і актуальний рівень професійної готовності (Зязюн, 2005).

Отже, вищезазначені принципи в контексті нашого наукового дослідження можуть виступити підґрунтям для теоретичного обґрунтування педагогічних умов формування креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва.

Поетапне управління професійно-педагогічною підготовкою студентів університету на засадах креативного підходу передбачає застосування різних типів лекцій, кожна з яких виконує певну роль на конкретному етапі навчання:

інформаційна, проблемна, лекція-дискусія, лекція-бесіда, лекція-діалог, лекція із застосуванням техніки зворотного зв'язку, лекція-консультація тощо. Проведення практичних занять надає можливість організувати навчальний процес цілісно за допомогою використання цілого ряду конкретних форм, серед яких базовими є семінарське та лабораторне заняття (Дубасенюк, 2012).

Як зазначають науковці, креативність являє собою своєрідне та унікальне поєднання мотиваційних, емоційних, інтелектуальних, естетичних, екзистенціальних, комунікативних і креативних якостей, котрі в комплексі індексують творчу стилістику поведінки, забезпечують продуктивність, новизну, унікальність засобів, результат діяльності, схильність та готовність до конструктивних перетворень у різних сферах життєдіяльності (Сегеда, 2009).

Задля якісного визначення структури креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва, нам необхідно дослідити, розкрити і порівняти структуру креативної та творчої компетентностей, що стане певним підґрунтям для визначення власного розуміння структури креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва.

В структурному плані творчу активність С. Дорофей розглядає через систему компонентів: мотиваційного, когнітивного, рефлексивного та поведінкового. Мотиваційний компонент в структурі творчої активності характеризується системою домінуючих мотивів, що виражають усвідомлене ставлення до цінностей і цілей майбутньої професійної діяльності, власного професійного становлення, що здійснюється на основі освоєння творчої активності в будь-якому процесі. Когнітивний компонент в структурі творчої активності проявляє себе в пізнавальній діяльності, в усьому різноманітті її проявів в умовах сучасного освітнього процесу. Компонент рефлексії в структурі творчої активності виділяється на основі того, що в сучасних дослідженнях звертається увага на розвиток механізмів рефлексії у студентів, як однієї з найважливіших умов усвідомлення, критичного аналізу і творчого здійснення ним майбутньої професійної діяльності. Поведінковий компонент характеризує практичний, дієвий аспект творчої активності, він спрямований на цілісне самовизначення і самовираження студентів в навчально-професійній діяльності (Дорофей, 2012).

Досить багато у науковій теорії та практиці представлено характеристик структури креативності, однак, здебільше в структурі визначають два компоненти: когнітивний та особистісний. Когнітивний компонент представив Дж. Гілфорд, визначивши такі його складники, як швидкість та гнучкість мислення, чутливість до проблем, здатність породжувати нові ідеї, оригінальність мислення. Інший відомий науковець П. Торренс запропонував дещо інші характеристики когнітивного компонента креативності, і характеризував їх на емоційно-вольовому рівні, конкретизувавши як чутливість до проблем, почуття недостатності своїх знань, формулювання гіпотез та їх перевірка, модифікація й повідомлення результатів.

У своїх дослідженнях Л. Петришин запропонував власний варіант структурних складників креативності майбутніх соціальних педагогів у контексті фахової підготовки. Науковець визначив три основних складника, таких як: 1) ціннісно-мотиваційний, який вміщує типові характеристики (віра у свої можливості, розмаїття інтересів, розвинута творча уява та зацікавленість, наявність внутрішньої мотивації до творчої самореалізації), які будуть притаманні майбутньому креативному фахівцю та нададуть можливість йому реалізувати креативні знання в процесі професійної діяльності; 2) особистісно-креативний компонент, який передбачає опанування студентами знань творчого характеру (креативних технологій, методик, технік), формування теоретично та практично обґрунтованої творчої позиції, розвинуту здатність прогнозування та створення нового, розвинуті комунікативні вміння та вміння приймати нестандартні творчі рішення; 3) практично-діяльнісний, в основу якого було покладено вміння реалізувати творче вирішення фахових проблем, уміння продукувати нові креативні ідеї, уміння моделювати творче вирішення проблеми, уміння виявляти креативну компетентність у нестандартних професійних ситуаціях (Петришин, 2013).

З позиції визначення професійної компетентності кваліфікованих робітників, Л. Федорчук характеризує професійну компетентність як систему, що складається з трьох основних компонентів, які передбачають володіння визначеними знаннями й уміннями, а також наявність власних ставлень і досвіду: 1) мотиваційний компонент являє собою спонукальний чинник застосування комунікаційних засобів у навчально-пізнавальній та професійній діяльності; становить систему поглядів і переконань, які визначають потребу особистості формувати компетентність; 2) когнітивний компонент компетентності майбутніх кваліфікованих робітників складається зі знань, умінь та навичок у галузі застосування інструментів і методів, що належать до фахової діяльності, для розв'язання завдань навчального, професійного й особистого спрямування; 3) діяльнісно-креативний компонент професійної компетентності передбачає не лише активне й раціональне використання сучасних технологій, але й чітке та глибоке уявлення про їх можливості в розв'язанні завдань професійного, освітнього й побутового характеру, творчий підхід до розв'язання різних груп завдань (Федорчук, 2019). Очевидно, що професійна компетентність вміщує креативний компонент, тому одним із завдань нашої науково-дослідної роботи полягає у визначенні саме креативної компетентності як ключової в межах спеціальної підготовки майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва.

Отже, вважаємо, що поняття креативна компетентність означає здатність креативно діяти в ситуаціях невизначеності на основі здобутих знань, вмінь, навичок та набутого попереднього особистісного досвіду.

Однак, слід відзначити, що не всі науковці дотримуються думки про те, що до структури професійної компетентності майбутніх вчителів входить креативність. Так, наприклад, О. Сергійчук вважає, що до компонентів професійної компетентності майбутніх вчителів відносяться наступні:

- мотиваційно-ціннісний (погляди, уявлення, сподівання, мотивації);
- когнітивно-технологічний (володіння відповідними знаннями та вміннями їх застосовувати на практиці);
- комунікативний (володіння культурою спілкування, здатність створювати атмосферу комфортності тощо);
- рефлексивно-діяльнісний (здатність до критичного самоаналізу, самооцінки, готовність до змін тощо);
- морально-етичний (поважання гідності дитини, такт, толерантність, емпатія тощо) (Сергійчук, 2008).

Науковець не включає креативний компонент і не зосереджує увагу на формуванні саме цього компоненту. Ми пояснюємо це науковим пошуком дослідників, тому що за двадцятирічний період досліджень педагогів і науковців,

стосовно формування професійної компетентності, підхід до структури професійної компетентності майбутніх вчителів дещо змінився, оскільки сучасні наукові дослідження переконують, що професійна компетентність майбутніх вчителів, безперечно, включає креативну компетентність.

Дещо інший нестандартний погляд стосовно визначення структури і змісту професійної компетентності у зарубіжного науковця сучасності Н. Кузьміної, яка вважає, що в структурному плані вищезазначена компетентність вміщує: 1) спеціальну компетентність в галузі дисципліни, що викладається; 2) методичну компетентність в галузі формування знань, умінь і навичок; 3) психолого-педагогічну компетентність в галузі мотивів, здібностей, спрямованості; 4) аутопсихологічну компетентність, яка передбачає рефлексію педагогічної діяльності (Кузьміна, 1990).

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

В результаті теоретичного аналізу, на основі визначення сутності та змісту поняття «креативна компетентність», узагальнюючи думки науковців щодо структури креативної компетентності, вважаємо, що основними структурними компонентами креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва є: ціннісно-мотиваційний, професійно-когнітивний, креативно-діяльнісний та рефлексивний. Ми вважаємо, що сукупність та взаємозв'язок всіх вищезазначених компонентів може забезпечити високий рівень сформованості креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва.

Перший компонент креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва – ціннісно-мотиваційний передбачає наявність спрямованості на саморозвиток та самовдосконалення (мотивація на пізнання самого себе, власних потенційних творчих можливостей, бажання змінити себе на краще); наявність стійких ціннісних установок, що актуалізують необхідність формування креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва і стимулюють креативно-художній вияв особистості, зростання її майстерності; наявність цінностей професійної самореалізації майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва; наявність професійної мети та усвідомлення ідеалу, якого слід прагнути в професійній діяльності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва. Визначальним для формування креативної компетентності є прагнення до професійного зростання та самореалізації. Лише за умови наявності креативної мотивації відбувається психологічне налаштування на творчу діяльність майбутніх фахівців і стає підґрунтям для самореалізації в галузі декоративно-прикладного мистецтва.

Ціннісно-мотиваційний компонент структури креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва характеризується мотивами самовизначення майбутніх фахівців в галузі декоративно-прикладного мистецтва та діяльністю, яка спрямована на розкриття і розвиток креативності майбутніх фахівців; зацікавленість у способах та результатах власної творчої діяльності та становлення креативного мислення майбутніх фахівців.

Другий компонент структури креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва – професійно-когнітивний – який, з одного боку, являє собою систему професійно-психологічних знань майбутніх фахівців з теорії саморозвитку, самоосвіти та самовдосконалення, а, з іншого, відображає наявний рівень професійно-фахових знань, що складають зміст професійного зростання, який характеризується наявністю необхідних професійних знань та володінням способами їх отримання і використання майбутніми фахівцями декоративно-прикладного мистецтва. Цей компонент передбачає використання навчальних, навчально-методичних, освітніх ресурсів у професійній діяльності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва.

Професійно-когнітивний компонент структури креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва – це система необхідних базових теоретичних знань, які будуть необхідні в подальшій професійній діяльності фахівців декоративно-прикладного мистецтва. Цей компонент характеризується розвитком вмінь та навичок майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва у професійній діяльності, уміння розвивати креативні навички (використовуючи різні засоби навчання, уміння самостійно організувати власну креативну діяльність), сформованість яких відображає рівень сформованості креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва.

Наступний, третій, компонент структури креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва – креативно-діяльнісний. Зазначений компонент дозволяє використовувати наявні професійні знання, вміння і навички для реалізації завдань професійної діяльності. Він передбачає практичну реалізацію професійно-креативного становлення майбутнього фахівця декоративно-прикладного мистецтва, формування свого власного креативно-індивідуального стилю. У процесі освітньої діяльності майбутнім фахівцям декоративно-прикладного мистецтва надається можливість виявити самостійність, ініціативність, креативний підхід, наполегливість у змодельованих та реальних ситуаціях.

Креативно-діяльнісний компонент є ключовим компонентом у формуванні креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва, оскільки він передбачає опанування студентами знань саме креативного характеру (креативними технологіями, методиками, техніками), формування теоретично та практично обґрунтованої креативної позиції, розвиток вмінь та навичок прогнозування та створення нового, розвинені креативні вміння та вміння приймати нестандартні креативні рішення.

Четвертий компонент структури креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва – рефлексивний, передбачає переосмислення майбутнім фахівцем власної креативної діяльності; наявність навичок і вмінь самоаналізу результатів власної практичної діяльності та визначення впливу душевного стану майбутнього фахівця на креативну діяльність; формування вмінь здійснювати необхідну корекцію на основі самоаналізу професійної діяльності та душевного стану; систематизацію поглядів і установок щодо професійного шляху; визначення та корекцію власного креативно-індивідуального стилю майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Отже, на формування креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва впливають такі основні педагогічні принципи, як: єдність теорії і практики мистецтва, навчання і художньої творчості, індивідуалізації та диференціації.

У сучасному науковому полі креативна компетентність в структурі і змісті професійної компетентності не виділяється як окрема більшістю дослідників. Найчастіше зустрічається поняття креативного компоненту та його модифікацій (діяльнісно-креативний, особистісно-креативний). Дослідження, розкриття і порівняння структури креативної та творчої компетентностей стали підґрунтям для визначення авторського розуміння структури креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва., а аналіз досліджень і публікацій з досліджуваного питання дозволив надати визначення поняття креативної компетентності, яка означає здатність креативно діяти в ситуаціях невизначеності на основі здобутих знань, вмінь, навичок та набутого попереднього особистісного досвіду. Основними структурними компонентами креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва визначено ціннісно-мотиваційний, професійно-когнітивний, креативно-діяльнісний та рефлексивний.

Перспективи подальших пошуків у вирішенні означеної проблеми ми вбачаємо у розробці та теоретичному обґрунтуванні педагогічних умов формування креативної компетентності майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва в закладах вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Дорофей С.В. Творча активність особистості в системі підготовки спеціаліста у ВНЗ. *Збірник наукових праць К_ПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г.С.Костюка НАПН України*. Проблеми сучасної психології, 2012. Випуск 15. С. 172-183.
2. Зязюн І. А. Філософія педагогічної якості в системі неперервної освіти. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*, 2005. 25. С. 13-18.
3. Кузьмина Н. В. Профессионализм личности преподавателя и мастера производственного обучения. М. : Высшая шк., 1990. 119 с.
4. Петришин Л. Й. Структура креативності майбутніх соціальних педагогів у контексті фахової підготовки. *Соціальна педагогіка: Теорія та практика*. 2013. №3. С. 63-75.
5. Сегада Н.А. Зміст креативно-акмеологічного підходу до вивчення феномену професійного зростання викладача вищої школи. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту* (4). 2009. С. 106-110.
6. Сергійчук О. Професійна компетентність майбутнього вчителя. *Підготовка студентів до майбутньої професійної діяльності : науково-теорет. зб.*, 2008. Випуск 1. 254 с.
7. Семенова О. Критерії та показники розвитку художньо-творчої компетентності майбутнього вчителя образотворчого мистецтва. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*, 2017. № 16. С. 169-174.
8. Теоретичні і прикладні аспекти розвитку креативної освіти у вищій школі: монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. 284 с.
9. Федорчук Л. П. Теоретичні аспекти формування професійної компетентності. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія» : науковий журнал*. Острог : Вид-во НаУОА, 2019. № 8. С. 77-81.

References

1. Dorofei, S.V. (2012). Tvorchaktyvnyist osobystosti v systemi pidhotovky spetsialista u VNZ. [Creative activity of the individual in the system of specialist training in higher education]. *Zbirnyk naukovykh prats K_PNU imeni Ivana Ohienka, Instytutu psykholohii im. H.S.Kostiuka NAPN Ukrainy. Problemy suchasnoi psykholohii - The Collection of research papers of Kamianets-Podilskyi National Ivan Ohienko University and G.S. Kostiuk Institute of Psychology of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine. Problems of Modern Psychology*, 15, 172–183 [in Ukrainian].
2. Ziazun, I. A. (2005). Filosofiia pedahohichnoi yakosti v systemi neperervnoi osvity [Philosophy of pedagogical quality in the system of continuing education]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka -Zhytomyr Ivan Franko State University Journal*, 25, 13–18 [in Ukrainian].
3. Kuzmyna, N. V. (1990). Professyonalizm lychnosty prepodavatelja y mastera proyzvodstvennoho obuchenija [Professionalism of the personality of the teacher and master of industrial training] M. : Vysshiaia shk., 119. [in Russian].
4. Petryshyn, L. Y. (2013). Struktura kreatyvnosti maibutnykh sotsialnykh pedahohiv u konteksti fakhovoi pidhotovky [The structure of creativity in social pedagogues in the context of faculty training]. *Sotsialna pedahohika: Teoriia ta praktyka - Social pedagogy: theory and practice*, 3, 63–75 [in Ukrainian].
5. Sehada, N.A. (2009). Zmist kreatyvno-akmeolohichnoho pidkhodu do vyvchennia fenomenu profesiinoho zrostantia vykladacha vyshchoi shkoly [The content of the creative-acmeological approach to the study of the phenomenon of professional growth of a high school teacher]. *Pedahohika, psykholohiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu - Pedagogics, Psychology, Medical-Biological Problems of Physical Training and Sports*, (4), 106–110 [in Ukrainian].
6. Serhiichuk, O. (2008). Profesiina kompetentnist maibutnoho vchytelia [Professional competence of the future teacher]. *Pidhotovka studentiv do maibutnoi profesiinoi dialnosti : nauково-teoret. zb. - Preparing students for future professional activities: scientific and theoretical collection*, 1, 254 [in Ukrainian].
7. Semenova, O. (2017). Kryterii ta pokaznyky rozvytku khudozhno-tvorchoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia obrazotvorchoho mystetstva [Criteria and indicators for the development of artistic and creative competence of the future

- teacher of fine arts]. *Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia - Problems of Modern Teacher Training*, 16, 169–174 [in Ukrainian].
8. Teoretychni i prykladni aspekty rozvytku kreatyvnoi osvity u vyshchii shkoli: monohrafiia / za red. O. A. Dubaseniuk. – Zhytomyr : Vyd-vo ZhDU im. I. Franka, 2012. 284 [in Ukrainian].
9. Fedorchuk, L. P. (2019). Teoretychni aspekty formuvannia profesiinoi kompetentnosti [Theoretical aspects of professional competence formation]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia». Seriya «Psykhologhiia» : naukovi zhurnal. Ostroh - Casopis The National University of Ostroh Academy. Seria "Psychology": scientific journal. Ostroh: Vyd-vo NaUOA*, 8, 77-81 [in Ukrainian].

PEDAGOGICAL JUSTIFICATION OF THE STRUCTURE OF CREATIVE COMPETENCE OF FUTURE SPECIALISTS IN DECORATIVE AND APPLIED ART

Li Xiaoxia

SI "Luhansk Taras Shevchenko National University", Ukraine

Abstract. The article considers and substantiates the structure of creative competence of future specialists in decorative and applied arts in the context of pedagogical principles and the process of creative competence development.

Formulation of the problem. The article is devoted to the problem of substantiation of the structure and development of creative competence in future specialists of decorative and applied arts on the background of pedagogical principles.

Materials and methods. The research is based on such theoretical research methods as the analysis of philosophical, psychological, and pedagogical literature on the problem of research to determine the conceptual and categorical apparatus and substantiate its theoretical foundations; analysis, systematization, and generalization of existing experience and publications on the issue under study in published periodicals.

Results. As a result of theoretical analysis, on the background of the description of several principles of education based on individual-creative approach, the opinions of scientists on the structure of creative competence, the key structural components of creative competence of future decorative and applied arts specialists are generalized and determined as value-motivational, professional-cognitive, creative-active and reflexive. Suggested pedagogical principles that contribute to the development of general key competencies of decorative and applied arts specialists are generally accepted, and, at the same time, aimed at individualizing the process of training future decorative and applied arts specialists, as well as contribute to the development of specific competencies. It has been defined that creative competence involves the ability to act creatively in situations of uncertainty using acquired knowledge, skills, abilities, and previous personal experience.

Conclusions. Theoretical analysis, the definition of the fundamental nature and content of creative competence allowed us to offer our idea of the structure of creative competence, which includes value-motivational, professional-cognitive, creative-active, and reflective components of creative competence of future decorative and applied arts specialists. The combination and interconnection of these components can provide a high level of creative competence development in future decorative and applied arts specialists. Prospects for further research involve the development and theoretical justification of pedagogical conditions for the successful development of creative competence in future decorative and applied arts specialists in the process of their university training.

Keywords: creative competence, structure, creative component, future specialists in decorative and applied arts.